

EGALITATEA DE GEN ȘI SCHIMBĂRILE CLIMATICE ÎN DOMENIUL TRANSPORTULUI

Chișinău-2015

Informația din această publicație nu reflectă în mod necesar politicile și poziția PNUD și a finanțatorilor

DELIMITĂRI CONCEPTUALE

Gender / Gen

se referă la rolurile și responsabilitățile socio-culturale ale femeilor și bărbaților în orice societate. Rolurile se învață, respectiv pot fi modificate în contexte concrete.

Sexul se referă la diferențele biologice ale femeilor și bărbaților, diferențe care sunt predeterminate.

Abordarea integratoare a egalității de gen

(gender mainstreaming) este procesul de identificare și integrare a nevoilor și intereselor femeilor și bărbaților în fiecare program, politică, strategie, activități administrative sau financiare legate de schimbările climatice.

Stereotipurile de gen

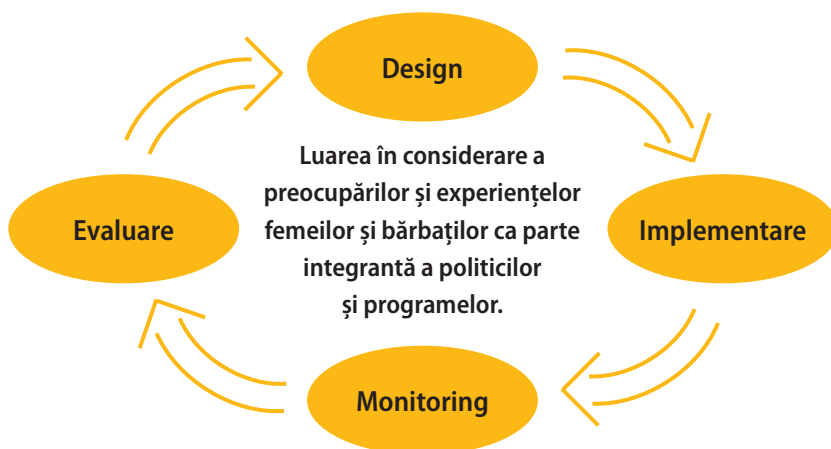
– convingeri, idei, credințe care, limitând femeile și bărbații la rolurile tradiționale, întăresc imaginea distorsionată, simplistă a femeilor și bărbaților, și pot duce la discriminarea în bază de gen. Stereotipurile pot afecta deciziile și comportamentul acestora în condițiile de adaptare la schimbările climatice.

Integrarea Perspectivei de Gen în planificarea și implementarea programelor

Gender mainstreaming

=

Evaluarea implicațiilor pentru femei și bărbați în orice acțiune planificată

EGALITATEA DE GEN ȘI TRANSPORTUL

Sectorul transporturilor este un spațiu marcat de gen. În domeniul transportului terestru și acvatic, femeile reprezintă mai puțin de 20% din forța de muncă.

Cercetările demonstrează că sectorul este dominat de valori și practici masculine, ceea ce face dificilă implicarea femeilor în acest domeniu.

Prin urmare, trebuie create medii de lucru prietenoase față de gen pentru a sprijini încadrarea femeilor în câmpul muncii; trebuie eliminate stereotipurile de gen din domeniu.

PROVOCĂRI CU REFERIRE LA EGALITATE DE GEN ÎN SECTORUL DE TRANSPORT ȘI DRUMURI

- Grupurile vulnerabile, cum sunt *femeile sărace cu copii, femeile în etate, din mediul rural, se confruntă deseori cu obstacole legate de transport* (prețurile, frecvența, confortul etc.)
- Deseori, problemele ce țin de transporturi, drumuri deteriorate afectează mobilitatea cetățenilor, în special a femeilor cu copii și a femeilor / bărbaților în etate, limitând accesul la servicii de sănătate.
- Persistența stereotipurilor de gen precum că femeile – conducătoare auto sunt mai puțin capabile comparativ cu bărbații, limitează inițiativele acestora.
- Lipsa dimensiunii de gen în politicile de transport și de infrastructură adiacentă poate submina eficacitatea/ durabilitatea programelor.
- Lipsa evaluării impactului de gen asupra politicilor de transport/ infrastructura drumurilor duce la evaluări incomplete ale situației și la subestimarea riscurilor, a impactului acțiunilor asupra femeilor și bărbaților.
- *Sistemul de învățământ contribuie la reproducerea stereotipurilor tradiționale de gen prin orientarea profesională a tinerilor, limitând accesul fetelor în sectorul de transport și infrastructura drumurilor etc.*

Istории umane:

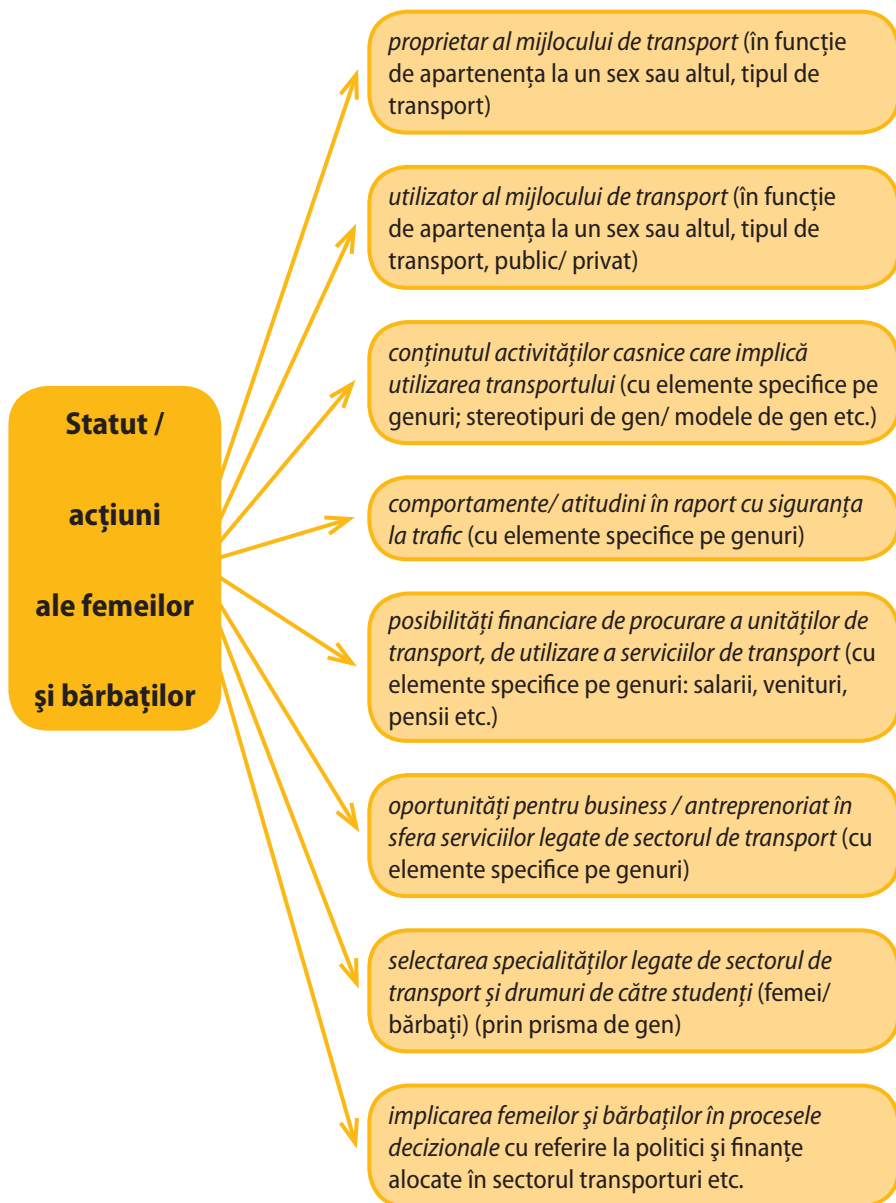
Reabilitarea drumului Sărăteni-Soroca în cadrul Programului COMPACT /Fondul Provocările Mileniului, a avut impact benefic asupra vieții populației din satele amplasate de-a lungul traseului.

Fetele au recunoscut că se pot deplasa prin comunitate în condiții de siguranță, ferindu-și încălțăminte de deteriorare și noroi.

Tinerii au menționat că bicicletele și mașinile nu mai sunt deteriorate de drumul rău, astfel transportul a devenit mai durabil și mai economic.

ELEMENTELE CE VIZEAZĂ DIMENSIUNEA DE GEN ÎN SECTORUL DE TRANSPORT

TEZE ÎN FAVOAREA EGALITĂȚII DE GEN ÎN DOMENIUL TRANSPORTULUI

- Femeile și bărbații posedă un bagaj diferit de cunoștințe/ experiență legate de transport, fie prin rolurile lor de conducători / pasageri / pietoni, sau în calitate de profesioniști în sectorul de transport.
- Respectiv, politicile și intervențiile promovate în domeniu trebuie să țină cont de diferențele de gen, de capacitățile diferite de a anticipa riscul, de ripostă și recuperare.
- În publicitate, filme și literatură persistă reprezentări de gen în care bărbații sunt mai des reprezentați călătorind/ca proprietari și conducători auto; iar femeile - ca fiind responsabile de treburile casnice/utilizatoare ale transportului public. Aceste modele trebuie ajustate în raport cu egalitatea, durabilitatea și prioritățile de mediu.
- Integrarea perspectivei de gen în programe va contribui la îmbunătățirea echității de gen în participare, beneficii și oportunități.

DE CE EGALITATEA DE GEN ÎN SECTORUL TRANSPORTULUI?

Transportul oferă oamenilor mai multe oportunități pentru mobilitate și dezvoltare.

Bărbații călătoresc mai mult, la distanțe mai mari, cu automobile, pe când femeile călătoresc mai des cu transportul public la distanțe mai limitate. Situațiile sunt determinate de diferențele de gen în distribuirea activităților casnice, piața forței de muncă, precum și de socializarea de gen.

Un nivel înalt de dezvoltare economică este asociat cu accesul egal al bărbaților și femeilor la resurse (inclusiv de transport), diminuarea inegalităților de gen cu referire la venituri etc.

Respectiv, accesul la servicii de transport moderne și sigure contribuie la restructurarea sarcinilor casnice ale femeilor, oferindu-le mai mult timp pentru activități de antreprenariat ș.a., fapt ce contribuie la dezvoltarea economică și socială.

EGALITATEA DE GEN ÎN SECTORUL TRANSPORTULUI ÎN MOLDOVA

- Opt din zece femei și nouă din zece bărbați se deplasează zilnic cu un anumit scop, o călătorie durând circa 1,4 ore.
- Două treimi din timpul de deplasare, femeile îl parcurg pe jos și un sfert din acest timp îl petrec în transport public.
- Bărbații dedică de trei ori mai mult timp călătoriilor cu autoturismele.
- Serviciile de taxi sunt utilizate mai mult de către femei și locuitorii ai orașelor.
- Bărbații și locuitorii de la sate merg mai des cu trenul.

Sursa:

http://www.statistica.md/public/files/publicatii_electronice/Utilizarea_timpului_RM/Note_analitice_rom/03_brosur_ROM.pdf

DE CE EGALITATEA DE GEN ÎN SECTORUL TRANSPORTULUI?

Genul este un factor central de stratificare a utilizării transportului la toate nivelurile. Pentru a oferi o imagine mai completă a diferențelor de gen și pentru a sublinia importanța necesității de a combate orice inegalitate, este necesar de a stabili o conexiune dintre gen și axele mai largi ale inegalităților, și anume etnie, sex, vârstă și dizabilitate în raport cu transportul și mobilitatea.

Pe o scară mai largă, politicile în domeniul transportului pot cataliza dezvoltarea infrastructurii și economiei, contribuind semnificativ la reducerea sărăciei și atenuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice.

Percepțiile oamenilor cu referire la transport sunt marcate de gen.

La începutul secolului 20 automobilul era considerat ca neutru în raport cu gen.

Totodată, cercetările arată că și călătoriile auto și ideile de mobilitate și libertate, asociate cu automobilul, sunt strâns legate de identitatea masculină.

RECOMANDĂRI

- Dimensiunea de gen trebuie inclusă în documentele de politici, în procesul de realizare a activităților de adaptare, în alocațiile financiare și în procesul de monitorizare și evaluare a schimbărilor climatice.
- Organizațiile locale ale societății civile, în special organizațiile ce reprezintă grupurile vulnerabile, inclusiv femeile, trebuie să se implice în procesul de consultări publice cu referire la programele de adaptare.
- Trebuie fortificate capacitățile de înțelegere și susținere la nivel de guvern și administrație publică locală a intervențiilor privind reducerea riscului schimbărilor climei prin prisma necesităților de gen.
- Factorii de decizie din domeniul traficului trebuie să ia în considerare dimensiunea de gen din perspectiva de utilizator în vederea integrării valorilor, nevoilor și intereselor femeilor în politicile din domeniul transporturilor și infrastructurii corespunzătoare.
- Se impune realizarea unor programe de informare și educare a diferitelor categorii de populație cu referire la impactul schimbărilor climatice asupra sectorului de transport și infrastructură și comportamentele / percepțiile specifice ale femeilor și bărbaților în caz de catastrofe naturale.
- Este necesară crearea unei rețele naționale de instituții de cercetare și de grupuri de experți, constituite proporțional din femei și bărbați, care să asigure realizarea unor soluții inovatoare specifice contextului, în domeniul gestionării riscului schimbărilor climatice.
- Elaborarea Metodologiei de colectare, procesare, actualizare, gestionare și diseminare a datelor, inclusiv a celor sensibile la gen, pertinente schimbărilor climatice cu referire la sectorul transporturi și infrastructura de drumuri etc.

REFERINȚE

- Gender mainstreaming in emergency management: opportunities for building community resilience in Canada // PHAC, Government of Canada, 2008
- Gender perspectives: integrating disaster risk reduction into climate change adaptation // UNISDR, 2008
- Gender sensitive disaster management: a toolkit for practitioners // Earthworm Books, 2008
- Stories from the Pacific: the gendered dimensions of disaster risk management and adaptation to climate change // AusAid, Government of Australia; UNDP, 2009
- Training manual on gender and climate change // Global Gender and Climate Alliance; IUCN; UNDP, 2008
- Studiu Utilizarea timpului în Moldova // BNS, UNDP, Expert-Grup, 2012

09.07.2015 Drumarii aștern asfaltul ferbinte de 110-140°C. Temperaturile înalte de peste 35°C au pus la grea încercare drumarii.
http://www.publika.md/munca-grea-in-iadul-de-140-de-grade-celsius-cum-se-descurca-drumarii-care-astern-asfalt-pe-vreme-torida_2333721.html

DATE DESPRE PROIECT

Climate Change Office, Ministry of Environment
Republic of Moldova, Chisinau
156a Mitropolit Dosoftei street, office no. 37
Tel./Fax: +373 22 719131

Oficiul „Schimbarea Climei”, Ministerul Mediului
Str. Mitropolit Dosoftei nr. 156 a, biroul 37
MD 2004, Chișinău, Republica Moldova
Tel./Fax: +373 22 719131

